

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТСКИ РАЙ” -

гр. Сливен, 8800, ж.к. „Дружба”

тел. 0896788954; 044 667456; 044 667876; 044 667542

www.detskirai-sliven.com e-mail: detski_rai@abv.bg

Утвърждавам

Директор:.....

Н.Митева

Заповед № **55** /16.09.2026 г.

МЕХАНИЗЪМ

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА В ДГ „ДЕТСКИ РАЙ“ СЛИВЕН

I. ВЪВЕДЕНИЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА

Настоящият Механизъм за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата в ДГ „Детски рай“, гр. Сливен е изготвен на основание чл. 174, ал. 2, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, и е в съответствие с Наредбата за приобщаващото образование. Документът е приет на заседание на Педагогическия съвет, протокол № 1/ 15.09.2026 г. и е утвърден със Заповед № **55**/16.09.2026 г. на директора на детската градина и е неразделна част от Правилника за дейността на ДГ „Детски рай“.

1. Принципи, ценности, философия:

Развитието на общността в ДГ „Детски рай“, гр. Сливен се основава на разбирането за мисията на съвременната детска градина да постигне осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребностите на всички деца чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване пречките пред образованието, възпитанието, социализацията и към създаване на възможности за развитие и участието им във всички аспекти на живота на общността.

Приемането на ценността на всяко различие и правото на всяко дете на образование, подкрепа, изява и развитите е институционална ценност, която се приема и отстоява от всички участници в образователния процес.

Важен принцип в дейността на детската градина е гарантирането на правото на достъп на всяко дете до подкрепа за личностно развитие в зависимост от индивидуалните му потребности.

Механизмът е елемент от цялостната политика на ДГ „Детски рай“, гр. Сливен за подкрепа за личностно развитие на децата в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

2. Цел, задачи:

Основна цел на Механизма е да утвърди детската градина, като формира единен модел на взаимодействие на всички участници в образователно-възпитателния процес за осигуряване на децата на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Механизмът цели да допринесе за по-доброто организиране, координиране и сътрудничество между всички педагогически специалисти в предоставянето на подкрепа за личностно развитие. Негова неделима част е Алгоритъмът за прилагането му.

Основна задача на педагогическия екип на ДГ „Детски рай“ е прилагане на цялостен институционален подход при предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, като полага последователни и координирани усилия за идентифициране потребностите от подкрепа на всяко дете и участва в създаване на подкрепяща среда в детската градина.

В ДГ „Детски рай“ приоритетно се работи в следните направления:

- а) **превенция** – ранно оценяване, превенция на обучителни затруднения и проблемно поведение, риск от ранно отпадане;
- б) **идентифициране на различията** – деца с индикации за изявиени дарби, хронични заболявания, в риск, със специални образователни потребности; преценяване на необходимата подкрепа за личностно развитие – обща или допълнителна;
- в) **интервенция** – рехабилитация, терапевтична работа с деца със специални образователни потребности, психологическа подкрепа на деца в риск, с хронични заболявания и с изявиени дарби;
- г) **консултиране** на деца, учители, родители и др.
- д) **подкрепа за развитие** на децата, които напредват значително по-бързо в своето развитие в областта на науката, технологиите, изкуството или спорта.

II. СИСТЕМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ ОТ ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

1. Обща подкрепа за личностно развитие

Общата подкрепа за личностно развитие (ОПЛР) е предназначена за всички деца, предоставя се от учителите и от другите педагогически специалисти в детската градина – психолог и логопед. Насочена е към развитие потенциала на всяко дете.

Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към деца, гарантира участието и изживянето им в образователния процес и в дейността на детската градина и **включва**:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- занимания по интереси;
- грижа за здравето;
- ранно оценяване на индивидуалните потребности и превенция на обучителните затруднения;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- логопедична работа.

Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти е насочена към:

- ✓ Обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват децата– обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с децата в групата.
- ✓ Провеждане на регулярни срещи за:
 - преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на децата;
 - определяне на конкретни дейности от общата подкрепа само за отделни деца, насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;

- определяне на конкретни дейности от общата подкрепа само за отделни деца, насочени към превенция на обучителните затруднения.

Превенцията на обучителните затруднения в детската градина включва:

- ✓ **Екипна работа** между учителите и другите педагогически специалисти с цел споделяне и обсъждане на информация за идентифициране на обучителни затруднения и набелязване на конкретни мерки за преодоляването им: допълнително обучение по образователни направления, по които конкретно дете има затруднения и консултиране.
- ✓ **Допълнително обучение по отделен учебен предмет с акцент върху обучението по български език**, включително ограмотяване на деца, за които българският език не е майчин.
- ✓ **Логопедична работа.**

Заниманията по интереси се провеждат чрез различни организационни педагогически форми (клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други), насочени към:

- ✓ Мотивиране и стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование.

Грижата за здравето на децата се осъществява чрез дейността на медицинското лице в детската градина, с което се създават условия за достъп на децата до медицинско обслужване.

- ✓ В детската градина се прилагат програми, свързани със здравното образование, здравословното хранене, първа долекарска помощ и други съвместно с РЗИ и общинската администрация (отдел „Образование“). В провеждането на тези дейности учителите на групи включват и родителите на децата.
- ✓ Родителят е длъжен да предоставя информация за здравословното състояние на детето си и за проведени медицински изследвания и консултации и да осъществява взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в детската градина, като при покана за обсъждане или консултиране по здравния статус се отзовава.

Децата се поощряват с морални и материални награди за постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на институционалната общност.

Превенцията на насилието и преодоляването на проблемното поведение се изразява във включване на отделни деца в съответни дейности за въздействие върху вътрешната мотивация, както и оказване на психологическа подкрепа, която включва:

- създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес;
- предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на тормоза и насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата;
- извършване на групова работа с децата и/или кризисна интервенция;
- работа със средата, в която е детето – семейството, връстниците.

Логопедичната работа се осъществява от логопед назначен в детската градина и включва:

- превенция на комуникативните нарушения и на обучителните трудности;
- диагностика на комуникативните нарушения;
- терапевтична дейност при установени индикации за комуникативни нарушения;
- консултативна дейност с учители и родители на децата с комуникативни нарушения.

Допълнителна подкрепа за личностно развитие

Допълнителна подкрепа за личностно развитие (ДПЛР) се предоставя на децата от ДГ „Детски рай“, за които Екипи за подкрепа за личностно развитие са оценили индивидуалните им потребности и са ги идентифицирали като деца:

- със специални образователни потребности;
- в риск;
- с хронични заболявания;
- с изявени дарби.

В зависимост от установените индивидуални потребности на децата се организира предоставяне на видове допълнителна подкрепа за личностно развитие и нейната продължителност (краткосрочна или дългосрочна):

- ✓ Работа с дете по конкретен случай.
- ✓ Психосоциална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания.
- ✓ Осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти.
- ✓ Предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за деца със сензорни увреждания.
- ✓ Ресурсно подпомагане.

III. АЛГОРИТЪМ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕХАНИЗМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

№	Дейност	Отговорник:	Срок:
1	2	3	4
I. ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ			
А. Организация на процеса			
1.	Определяне на Координатор за учебната 2026 /2027 година. Утвърждаване на план/правила за работата на координатора.	Главен учител	начало на учебната година
2.	Провеждане на работна среща с учителите и другите педагогически специалисти за възлагане на конкретни задачи и определяне на правила на работа при предоставянето на ОПЛР.	директор, координатор	начало на учебната година
3.	Събиране на информация относно индивидуалния напредък в обучението и специфичните потребности на детето, сведения от педагогическите специалисти за развитието му, за възможни рискови фактори в средата, информация, която придружава детето, логопедично изследване, портфолио, информация от родителите и др.	учители; координатор	през учебната година
4.	Обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им.	учители; координатор	През цялата година с РЦПППО Сливен
5.	Провеждане на регулярни срещи за: преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на конкретно дете; определяне на дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;	учители, координатор	своевременно, при установяване на случай

	определяне на дейности за превенция на обучителните затруднения.		
6.	Предложение до директора за включване на дете в конкретни дейности за ОПЛР.	координатор	своевременно, при установяване на случай
7.	Заповед на директора за определяне на децата, на които ще се предостави обща подкрепа, както и реда и условията на предоставянето ѝ, в т.ч. отговорни служебни лица.	директор	В началото на всяка учебна година след констатиране на необходимостта
8.	Занимания по интереси. Разработване и утвърждаване на годишна програма за заниманията по интереси, в която се включват: дейности за включване на децата в разнообразни тематични направления за занимания по интереси; дейности за изяви на децата, обхванати в заниманията по интереси, за популяризиране на постиженията им; междуетноститионални дейности за занимания по интереси и за изяви на постиженията на децата; групите и децата в тях, както и ръководителите на групите. Проучване на интересите и желанията на децата. Анализ на съответствието на желанията, предложенията на външни организатори и възможностите на детската градина. Формиране на групи. Утвърждаване на график на заниманията. Отчет на проведените занимания по интереси.	директор, комисия	Занимания по интереси, които не са дейност на ДГ: Карате; Футбол; Английски език. Акробатика Народни танци Народно пеене до 10.10. до 05.10. до 05.10. до 10.10. до 10.10.
9.	Поощряване с морални и материални награди на децата. Учредяване на награди за високи постижения със заповед на директора след решение на ПС или чрез Правилника за дейността на детската градина. Определяне на децата, на които ще бъдат връчени награди със заповед на директора след решение на педагогическия съвет. Предложения за награждаване на децата с регионални и национални награди.	директор, учители	през учебната година
10.	Превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение. Обсъждане на случаите на ниво координатор – учител на група – учител (<i>препоръчва се една от формите по чл. 45, т. 3, 4, 5, 7 от Наредбата за приобщаващото образование</i>). Предложение от координатора до директора. Заповед на директора въз основа на предложението на координатора за определяне на конкретните деца, вкл. реда и условията за провеждане на дейностите. Информирание на родителите за заповедта.	директор, координатор	през учебната година 2026-2027 г.

	Уведомяване на дирекция „Социално подпомагане“, в случай че родител не осигури присъствие на детето по време на дейностите. <i>Забележка: за всички предприети дейности се уведомяват родителите.</i>		не по-късно от 7-дневен срок преди дейностите
11.	Превенция на обучителните затруднения. Обсъждане на информацията от начално оценяване, скрининг-тест, индивидуалния напредък и наблюденията върху развитието на децата на ниво педагогически специалисти. Определяне на конкретните деца и съответните дейности за превенция на обучителни затруднения: допълнително обучение по отделно образователно направление с акцент върху обучението по български език; консултации по образователни направления; логопедична работа. Определяне на децата, на които трябва да се извърши оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на ДПЛР. Предложение от координатора до директора. Уведомяване на родителите за резултатите от обсъждането. Определяне със заповед на директора, въз основа на предложението на координатора, конкретните деца, вкл. реда и условията за провеждане на дейностите. Анализ на резултатите от проведеното обучение, логопедична работа. Предоставя се на директора.	директор, координатор, учители на групата	М. февруари 2027г. Месец май 2027 г.-скрининг тест 3г.-3,6 м. След подадено заявление от родителите
12.	Логопедична работа. Превенция на комуникативните нарушения и на обучителните трудности. Диагностика на комуникативните нарушения. Терапевтична дейност при установени индикации за комуникативни нарушения. Консултативна дейност с учители и родители на деца с комуникативни нарушения. Отчет на дейността на логопеда.	логопед	
13.	Отчет на резултатите от предоставената ОПЛР на децата в детската градина.	Координатор Специални педагози	в края на I и на II срок на заседание на ПС
Б. Дейности за предоставяне на ОПЛР			
1.	Изготвяне на оценка на групата за осигуряване на ОПЛР, насочена към всички деца.	учители, координатор	Октомври 2026 г.
2.	Оценка на развитието на дете, за когото съществуват индикации за обучителни затруднения, проблемно поведение, риск или значително бързо напредване в развитието. Предоставяне на оценката на координатора.	логопед, психолог, ресурсен учител	при поискване от учител на групата, координатор, директор
3.	Реализиране на годишна програма на детската градина за заниманията по интереси.	определени с програмата	съгласно график

	Отчет за изпълнението на програмата на заседание на ПС.	служебни лица	
4.	Награждаване на децата с награди за високи постижения по предложения на педагогическите специалисти.	директор	на национални и празници на детската градина; конкурси за детски рисунки
5.	Провеждане на дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, съгласно заповед на директора: консултиране с психолог; включване в група за социални умения; Проследяване на напредъка.	Учител на група, психолог	Анкета с деца и родители м. октомври 2026 г.
6.	Логопедична работа. определяне на потребностите на децата от логопедична работа; диагностика при нарушения на говора; невропсихологична диагностика на входно и изходно равнище; изготвяне на индивидуални терапевтични планове; терапевтична дейност с деца с комуникативни нарушения; консултиране на учители и предоставяне на методическа подкрепа; консултиране, подкрепа и мотивиране на родителите. Отчет на дейността на логопеда.	логопед	целогодишно
7.	Проследяване и отчитане на индивидуалния напредък на всяко дете. Прекратяване или продължаване на дейностите за ОПЛР. Насочване към оценка на индивидуалните потребности от ЕПЛР за предоставяне на ДПЛР, ако се налага.	учители, координатор	на три месеца до 3 месеца от предоставянето на ОПЛР
8.	Анализ на резултатите от предоставената ОПЛР на децата в детската градина.	учители, координатор	в края на I и на II срок на заседание на ПС
II. ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ			
1.	Подаване на заявление до директора на детската градина за извършване на оценка на индивидуалните потребности на дете с оглед предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие. Прилага се набор от документи: • статуси от проведени предварителни изследвания и консултации – психологични, логопедични, медицински – при наличие на такива, в зависимост от потребностите на детето; • всички документи, съдържащи информация за здравословното състояние и социалното положение на детето, документи, издадени от съда, както и други документи, които имат отношение към обучението и	родител	Целогодишно при установена необходимост

	образованието му, необходими за извършване на оценката; • протокол от специализирана по профила на заболяването лекарска консултативна комисия и/или решение на териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК), и/или на Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК) с приложена лична амбулаторна карта, съдържаща информация за проведени изследвания, консултации, епикризи и други, които удостоверяват заболяването – при ученици с хронични заболявания.		
2.	Сформиране на ЕПЛР за всяко дете съобразно индивидуалните му потребности със заповед.	директор	
3.	Провеждане на общи срещи не по-малко от три пъти през учебната година. Родителят се запознава с датите на срещите. Протоколиране на общите срещи на ЕПЛР – за всяко заседание се води протокол в хартиен или електронен вид, подписан от лицето, водещо протокола, и от психолога.	ръководител на ЕПЛР	в началото на учебната година и в края на първия и на втория учебен срок
4.	Оценяване на индивидуалните потребности на дете, за което има индикация, че е със специални образователни потребности. Изготвяне на Карта за функционална оценка. Родителят писмено изразява в картата за оценка съгласието или несъгласието си с извършената оценка на индивидуалните потребности и с решението за предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето. На родителя се предоставя при поискване копие от попълнената карта за оценка на индивидуалните потребности на детето.	ЕПЛР	до 3 месеца от началото на учебната година, при продължителност на оценяването най-малко 14 дни
5.	Оценяване на индивидуалните потребности на дете, за което има индикация, че е с изявени дарби. Изготвяне на Карта за оценка. Родителят писмено изразява в картата за оценка съгласието или несъгласието си с извършената оценка на индивидуалните потребности и с решението за предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето. На родителя се предоставя при поискване копие от попълнената Карта за оценка на индивидуалните потребности на детето.	ЕПЛР	не по-късно от 3 месеца от установяване на потребността
6.	Оценяване на индивидуалните потребности на детето, за което има индикации, че е в риск или с хронични заболявания. Родителите се запознават с оценката.	ЕПЛР	не по-късно от 3 месеца от установяване на потребността
7.	Изготвянето на протокол от заседание на ЕПЛР с мотивирано становище за необходимостта от потвърждаване на допълнителната подкрепа от РЦПППО. Представяне на протокола и картата за оценка на вниманието на директора на детската градина.	ЕПЛР	в деня на извършване на оценката

8.	Изпращане на копие от протокола с оценката и решението на ЕПЛР за предоставяне на ДПЛР на детето със специални образователни потребности в РЦПППО за одобряване на предоставянето на допълнителна подкрепа (когато детската градина не може да сформира ЕПЛР със собствени специалисти).	директор	в 7-дневен срок от извършването на оценката
9.	Изпращане на заявление до директора на РЦПППО за извършване на оценка по чл. 190, ал. 3, т. 2 от ЗПУО, когато детската градина не може да формира ЕПЛР със собствени специалисти.	директор	в 3-дневен срок от установяване на необходимостта от оценка
10.	Писмено информиране на родителя на детето за правото му при несъгласие с оценката на индивидуалните потребности на детето му, изготвена от ЕПЛР да заяви повторна оценка със заявление до директора на РЦПППО в 14-дневен срок от извършването на оценката. Родителят попълва декларация, че е информиран.	ЕПЛР	14-дневен от оценката на ЕПЛР
11.	Със заповед на директора се регламентират реда и условията на предоставяне на ДПЛР след постъпилата в детската градина заповед на директора на РЦПППО за одобрението или неодобрението на ДПЛР за дете със специални образователни потребности. Конкретизират се последващи стъпки – изготвяне на план за подкрепа, връчване на копие от плана за подкрепа на родителя срещу подпис, провеждане на дейностите от плана за подкрепа, отговорните лица. В случай на непотвърждение от РЦПППО се организира ОПЛР.	директор	
12.	Изготвяне на план за подкрепа за децата, на които се предоставя ДПЛР. Реализиране на дейностите от плана за подкрепа.	ЕПЛР	
13.	Писмено уведомяване на дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на детето с цел предотвратяване на риска от отпадането му от образование и с оглед защита на най-добрия му интерес, когато е налице несъгласие на родителя с предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие, независимо че въз основа на оценките на индивидуалните потребности е установена такава необходимост. Детската градина задължително организира предоставянето на дейности за обща подкрепа за личностно развитие на детето.	директор	в деня на изразеното несъгласие на родителя
14.	Отчитане на резултатите от предоставената допълнителна подкрепа за личностно развитие с доклад до директора на детската градина с оценка на развитието на дете, на постигнатите цели и резултатите от обучението, на използваните специални педагогически средства и методи на работа, на изпълнението на плана за подкрепа.	ЕПЛР	В 7-дневен срок след края на първия учебен срок и в 10-дневен срок след края на втория учебен срок.

15.	Включване на Картата за оценка на индивидуалните потребности в личното образователно дело на детето в НЕИСПУО; предава се заедно с останалите негови документи при прехода на детето в друга институция.	директор, координатор	след окончателното изготвяне на Картата за оценка и при преместване на детето
-----	--	--------------------------	---